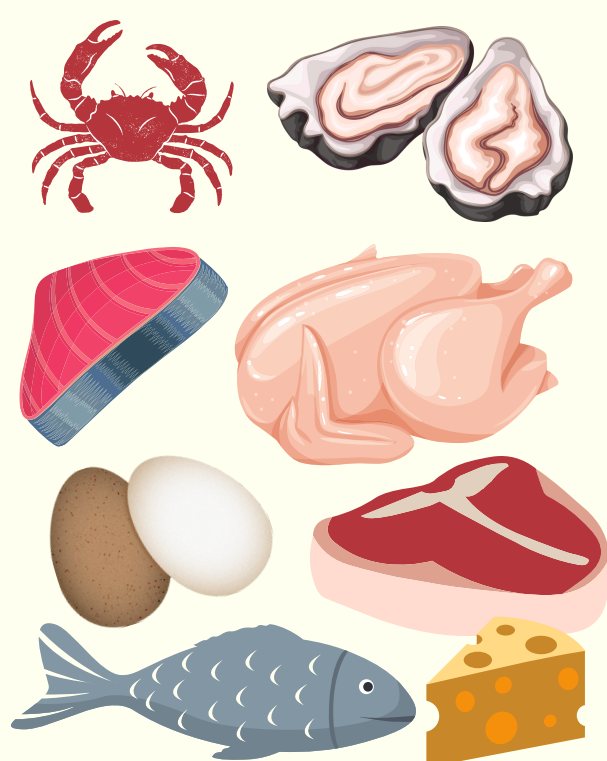

Makroživiny

konečně jednoduché

Sacharidy

Bílkoviny

Tuky

Makroživiny

Makroživiny (makra) jsou klíčovou složkou naší celkové stravy.

Ať už jste uvědomělý strážník, nebo se teprve učíte jíst zdravě, pochopení makroživin vám do jisté míry může pomoci rozpoznat, jak makroživiny ve vašem těle fungují a jaké potraviny vašemu tělu budou dělat lépe.

Makra můžeme rozdělit na tři hlavní typy:

- **Bílkoviny**

- **Sacharidy**

- **Tuky**

Všechny tři zmíněné makroživiny jsou nedílnou součástí stravy a přispívají k funkcím našeho těla, a to různými způsoby:

Sacharidy – jsou primárním zdrojem energie a také pomáhají s funkcí mozku a svalů.

Tuky – dodávají chuť jídlu, které právě jíte. Zároveň podporují tělo při vstřebávání živin, poskytují stavební kameny pro důležité hormony a fungují jako téměř nevyčerpatelný zdroj energie.

Bílkoviny (protein) – se skládají z aminokyselin a hrají zásadní roli při obnově i opravě tělesných tkání, včetně svalů, kostí a kůže. Poskytují také sekundární zdroj energie při absenci sacharidů a tuků.

Je běžné, že lidé chtějí kategorizovat makra jako „dobré“ nebo „špatné“ nebo, že některá makra jsou lepší než jiná (například velká kritika sacharidů nebo tuků). Ve skutečnosti jsou všechny 3 nezbytné pro dobré fungování našeho těla. Vyplatí se však vybírat ty zdravější varianty.

Dobře vím, že začátky pochopení makroživin nejsou tak jednoduché, jak se může zdát. Proto jsem vytvořila tuto krátkou pomůcku. Doufám, že vám přijde vhod a usnadní váš život v kuchyni stejně jako ho usnadnila mně. Určitě mi dejte vědět, jestli vám pomáhá.

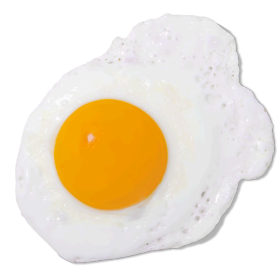
Zdravím

Joanna

Bílkoviny

- Vybírejte čerstvé, libové, minimálně zpracované zdroje bílkovin
- Vybírejte uzeniny a klobásy s co největším množstvím masa a s malým množstvím soli (čtěte etikety!)
- V ideálním případě odstraňte všechny vysoce zpracované produkty

jezte více

Vejce a bílky

Libové drůbeží maso

Ryba

Kvalitní maso vepřové

Řecký jogurt 0-5% tuku

Cottage cheese

Mozzarella

Tempeh*

Luštěniny**
(čočka, fazole)

jezte trochu

Uzeniny

Libové klobásy

Sušené šunky

Tučný tvaroh

Proteinový prášek

Sýry s nižším obsahem tuku

Tofu*

*Tofu a tempeh jsou sójové výrobky, ale tempeh jsou fermentované sójové boby (proto je považován za zdravější alternativu než tofu)

**Luštěniny jsou považovány za zdroj bílkovin pro vegany, jinak jsou považovány za sacharidy

jezte méně

Nugety

Tučné a slané klobásy

Obalované řízky

Salámy

Mleté maso s vysokým obsahem tuku

Sýry s vysokým obsahem tuku

Hotová tučná jídla s masem neznámého složení a původu

Proteinové tyčinky

Tuky

- Zaměřte se na „dobré“ a „zdravé“ tuky, kterými jsou ty nenasycené.
- S tuky opatrně. Jsou zdravé, ale je snadné překročit doporučené množství. Olivový olej a oleje odměřujte pomocí lžice (obvykle stačí 1 polévková lžice na každé jídlo). S ořechovými másly a pesto opatrně – obsahují spoustu kalorií a lehce se konzumují.
- Doporučené množství ořechů a semínek přes den je 20–30g (hrst). To odpovídá 1 lžici ořechového másla.

jezte více

Olivový olej

Řepkový olej

Avokádo

Olivy

Ořechy, mandle

Holandské kakao

Semínka

Chia semínka

Kokos

jezte trochu

Arašídová (ořechová) másla

Kupované pesto

Kokosové mléko

Čokoláda - nejlépe 90% kaka

Smetana

Máslo

jezte méně

Rostlinný roztíratelný tuk (např. hera)

Margarín

Slunečnicový olej

Kokosový olej

Potraviny bohaté na tuky s velkým množstvím přidaných cukrů, např. máslo čokoládové

Zpracované sýry, např. tavené sýry

Sacharidy

- Zaměřte se na minimálně zpracované a komplexní zdroje sacharidů.
- Celozrnné výrobky nejen dávají lepší pocit sytosti, ale také obsahují více živin. Výrobky z bílé mouky jsou zbavené slupky a klíčku, ve kterých je 80% všech cenných látek, jako jsou vitamíny, minerály, tuky a vláknina.
- Ovoce je cenným zdrojem vitamínů, ale jsou to jednoduché cukry. To je důvod proč doporučené množství ovoce je 200g / den.

jezte více

Vločky (např. ovesné, špaldové, pohankové, jahlý), quinoa

Celozrnná mouka

Celozrnné pečivo, např. žitný chléba

Hnědá rýže

Celozrnné těstoviny

Brambory, batáty

Luštěniny (např. čočka, fazole)

Bílý jogurty

Ovoce

jezte trochu

Světlé pečivo, chléb, housky, rohlíky

Světlá mouka

Světlé těstoviny

Bílá rýže

Granola

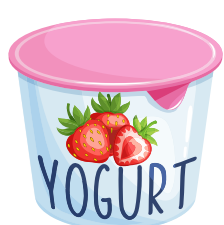
Chlebičky např. rýžové

Čerstvé džusy

Sušené ovoce

Ovocné jogurty

jezte méně

Müsli tyčinky, sušenky

Toustový chléb

Cukr, med a další sladidla

Konzervované ovoce a džem

Sládké pečivo (např. croissanty, koblihy)

Zákusky (např. dorty, muffiny)

Sycené sládké nápoje, limonáda

Hranolky

Stojí za to vědět

Některé potraviny zařazujeme do jedné kategorie makroživin, ale v poměrně vysokém podílu obsahují také jiná makra.

Příklad

100g kuřecího masa obsahuje 23g bílkovin a 1.5g tuku. Oproti tomu **100g lososa** obsahuje skoro stejné množství bílkovin 22g, ale má 8 g tuku.

Obě masa označujeme jako bílkoviny, ale losos je také zdrojem tuku.

Stojí za to si to zapamatovat, zvláště pokud máme konkrétní cíle, například když chceme zhubnout nebo nabrat svaly. Nákres níže vám s tím může pomoci.

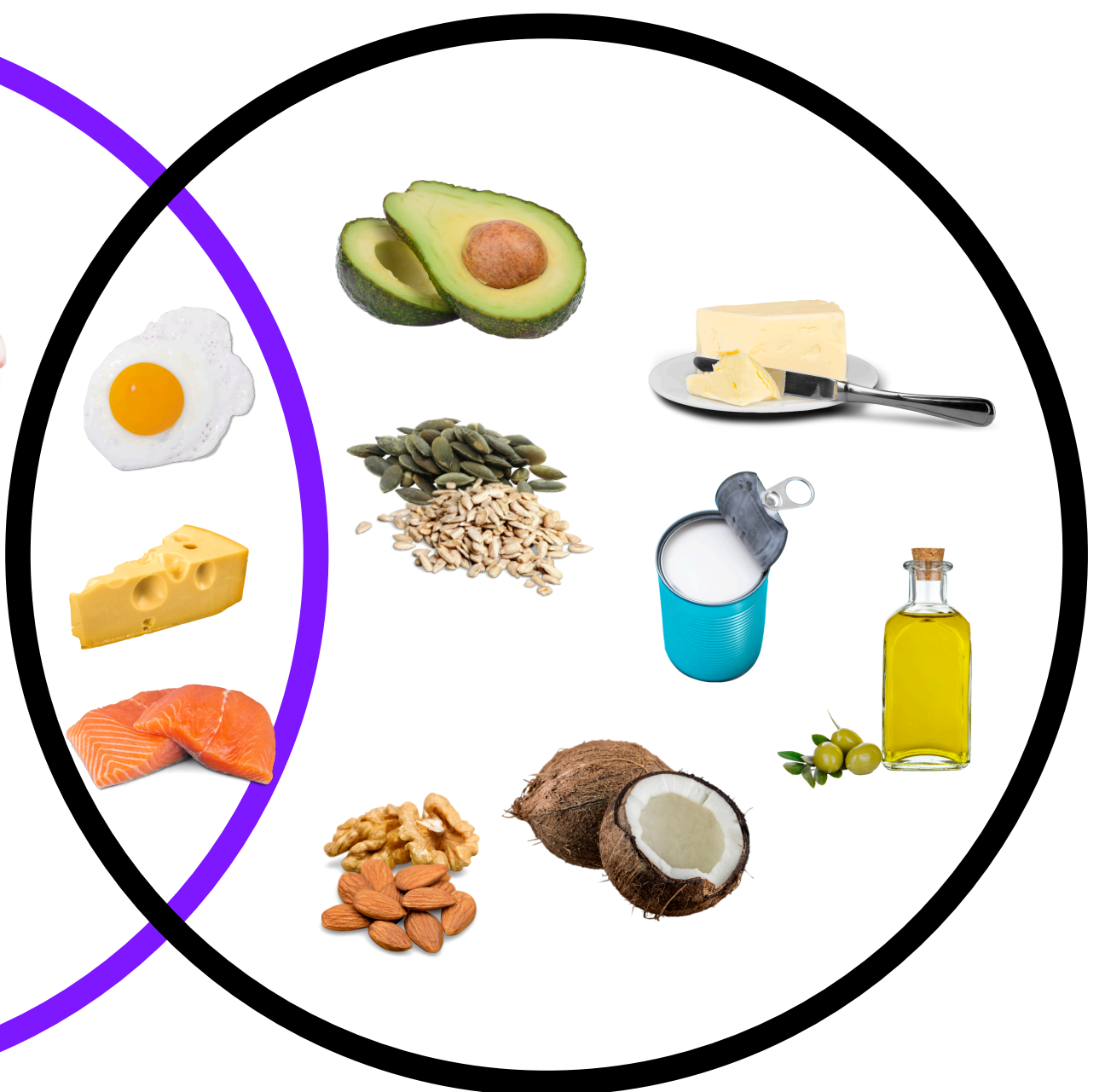
Sacharidy

Bílkoviny

Tuky

Sleduj mě pro další inspiraci a motivaci!

Joanna Marszał-Šesták

Osobní trenérka, výživový poradce a osobní coach.

Vyvíjí vlastní fitness aplikaci gymbegyn.

Maminka, manželka, bývalá manažerka v nadnárodní společnosti.

Zatím trénuje ve FF Brumlovka v Praze.

Sní o vlastní posilovně a neustále na tom pracuje.

[joanna_trenerka_gymbegyn](#)

GymBegyn

Může tě zajímat

50% sleva na mé e-knížky

Slevový kupón: **vítej50**

Joanna Marszał-Šesták
mimořádná e-kuchařka

e-kuchařka se špetkou koučování

Konečně stíhám vařit!

Už nebudete chtít kupované obědy

Ušetříte spoustu času a peněz

Už neuslyšíte otázku: "Co bude k večeři?"

GymBegyn

<https://form.simpleshop.cz/BRM6g/>

